

lights out world

Tuntisuunnitelma ja tapahtuma opas

"As the founder of a youth-run organization, I've been able to witness first hand the power of young people when they unite as one voice behind an issue facing our world. Lights Out Canada is a shining example of this power - proof positive of what young people can accomplish for our society and for the issues we care about. It began with one girl's passion and then became the passion of three and in turn the passion of sixty-five schools. The lights will be out even more often across Canada in the years to come, but hope is burning bright in our collective dream to solve the problems created by global warming and, indeed, all of the issues facing our world."

- D. Simon Jackson

Founder and Executive Director, Spirit Bear Youth Coalition

www.spiritbearyouth.org

www.lightsoutcanada.org
lightsoutcanada@gmail.com

Ohjeet vastuuhenkilöille

Lights Out – ryhmä haluaisi kiittää, että olette osoittaneet kiinnostusta projektiimme. Me olemme ryhmä oppilaita, jotka ovat kiinnostuneita ympäristöstämme ja sitä uhkaavista vaaroista. Kaltaistenne tiedostavien koulujen avulla me haluaisimme jakaa meidän ymmärrystämme eri oppilaitoksiin oppilaiden ja henkilökunnan keskuuteen ympäri maailmaa.

Tehdäksemme tästä mahdollisimman helpoksi teidän osallistumisenne, me olemme liittäneet selkeät ohjeet, joita noudattamalla saatte mahdollisimman paljon irti Lights Out-tapahtumasta.

1. Lue ensimmäiseksi the Lights Out World “esittely paperi”. Jos ette ole saaneet kopiota, käykää lukemassa se nettisivulta, osoitteesta www.lightsoutcanada.org. Klikkaamalla “About” tai “Download” pääsette lukemaan tiedostoa.
2. Jos teillä on jotakin kysymyksiä projektista etukäteen voitte laittaa sähköpostia osoitteeseen lightsoutcanada@gmail.com.
3. Pitäkää henkilökunnan tapaaminen/kokous, jossa voitte keskustella projektista ja sen aiheuttamista mahdollisista ongelmista ja hankaluuksista sekä miten markkinoida ideaa oppilaiden keskuuteen ja mitä epäselvyyksiä henkilökunnalla tai teillä projektista on.
4. Varmistakaa että 20. huhtikuuta ei mene päällekkäin minkään muun koulun tapahtuman kanssa. Valot tulisi olla pois päältä suurimmasta osasta koulua tapahtuman ajan, joten on tärkeää, että tämä otetaan huomioon koulupäivää suunnitellessa. Mikäli jotakin konfliktia syntyy, koulu voi yrittää osallistua tapahtumaan parhaansa mukaan.
5. Ottakaa yhteyttä toisiin kouluihin alueellanne ja yrittäkää saada heidätkin innostumaan projektista. HUOM: Meidän kokemuksemme mukaan media on ollut varsin kiinnostunut tapahtumasta, joten pelkkä yksinkertainen puhelu paikallislehteen voi saada tiedotusvälineetkin osalliseksi.
6. Älkää epäröikö tehdä kysymyksiä tai pyytää lisämateriaalia Lights Out-ryhmältä. Email osoitteemme on lightsoutcanada@gmail.com
7. Ottakaa oppilaat mukaan projektiin alusta alkaen. Oppilaat voivat tuntea pääsevänsä vaikuttamaan tapahtumaan jo etukäteen, mikäli heillä on mahdollisuus mm. osallistua sen esittämiseen henkilökunnalle tai muille opiskelijoille. Heidän avulla koko kouluyhteisö voidaan saada mukaan ja tapahtuman mainostaminenkin on helpompaa. On tärkeää, että niin oppilaat, opettajat kuin henkilökuntakin on tietoinen tapahtuman kulusta sekä tarkoituksesta.

Päivän lähestyessä ja itse päivän ajan hyvä tiedottaa tapahtumasta oppilaille ja henkilökunnalle. Teidän sekä mahdollisten vastuoppilaiden panostuksella on mahdollista saada koko oppilaitos vaikuttamaan yhdessä ilmaston muutokseen!

**Ohjeet oppilaille (mikä aloite on tullut oppilaiden keskuudesta)
Seuratkaa näitä ohjeita tehdäkseen Lights Out World tapahtumasta
menestyksen teidän koulussanne!**

1. Lukekaa läpi projektin esittely paperi. Käykää lukemassa nettisivuilta (www.lightsoutcanada.org) lisää infoa. Lisä kysymyksiä voi esittää Light Out ryhmälle osoitteeseen lightsoutcanada@gmail.com.
2. Antakaa opettajille ja henkilökunnalle heille tarkoitetut ohjeet. ja kertokaa heille tapahtumasta, sen tarkoituksesta jne. On tärkeää, että koko koulu mukaan lukien opettajat sekä henkilökunta on osallisena projektissa ja tietoinen sen aiheuttamista eduista, hankaluuksista jne. Henkilökunnan avulla voitte tehdä mahdolliseksi projektin toteuttamisen.
3. Esittäkää ideanne rehtorillenne (olkaa innokkaita) ja luvan saatuanne rekisteröikää koulunne mukaan projektiin osoitteessa www.lightsoutcanada.org.
4. Esittäkää idea tapahtumasta koulunne oppilaskunnan hallituksessa tai vastaavassa elimessä. Vaikka tapahtuma ei vaadikaan paljon lisätyötä, koulussanne on varmasti oppilaita, jotka haluavat auttaa projektin mainostamisessa ja auttaa postereiden ripustamisessa jne.
5. Esittäkää idea projektista joko seuraavassa henkilökunnan tapaamisessa tai pyytäkää jotakin opettajaa/muuta henkilökunnan jäsentä levittämään tietoa projektista eteenpäin. Meidän tarjoamme esittely paperit antavat projektista jo aika hyvän kuvan alkajaisiksi.
6. Varmistakaa projektia edeltävien viikkojen aikana, ettei henkilö- tai oppilaskunnan keskuudessa ole ilmennyt suuria kysymyksiä, epäilyjä tai huolenaiheita, jotta projektin toteutus sujuisi mahdollisimman mutkattomasti. (Muistakaa, että Lights Out-ryhmälle voi lähettää kysymyksiä milloin vain!)
7. Noin muutamaa viikkoa ennen (tapahtumahan oli siis 20.4.2007) voitte ruveta laittamaan mainoksia koulunne seinille. Mikäli tarvitsette lisää julisteita/tarroja, kysykää lupa käyttää koulunne kopiokonetta tai tulostakaa lisää sivuiltamme osoitteesta www.lightsoutcanada.org (kohdasta "stuff for you"). Valitettavasti meidän tarjoamme materiaalit (posterit ja julisteet) ovat vain englannin kielellä.
Mikäli koulunne pitää aamunavauksia tai muuta vastaavia tapahtumia, pyytäkää lupa tehdä asiasta tiedotus, jotta koko koulunne saadaan osallistumaan aktiivisesti päivään. Malli tiedotus voisi olla esimerkiksi tällainen:
"Lights Out World! Perjantaina 20. huhtikuuta meidän koulumme osallistuu kansainväliseen Lights Out World-tapahtumaan. Meidän koulumme lisäksi mukana on oppilaitoksia mm. Alaskasta, Indonesiasta, Serbiasta ja tietenkin Kanadasta, josta projekti on saanut alkunsa. Olkaa varmiina sammuttamaan valot ja kuulemaan ilmastonmuutoksesta" (Parempiakin saa keksiä)
Muistakaa: Paras tapa mainostaa on suullisesti. Puhukaa luokatovereillenne ja ystävilleen projektista. Olkaa innokkaita ja aktiivisia projektin suhteen, niin saatte muutkin innostumaan tapahtumasta!
8. Pyytäkää lupa kopioida tunti suunnitelma ja jakakaa kopiot hyvissä ajoin (1-2 viikkoa ennen) opettajille. HUOM: Tuntisuunnitelma on tarkoitus toteuttaa itse tapahtuma päivänä, joten säästääksenne paperia kopioikaa se ainoastaan niille opettajille, jotka pitävät tunteja sinä päivänä. Muistakaa myös hyödyntää kierrätettyä paperia ja tulostaa molemmille puolille vähentääksenne sivujen määrää.
9. Tehkää selväksi opettajille, että koulurakennuksen pimeimmissä osioissa on täysin ymmärrettävää pitää puolet valoista päällä.
10. Inspiroikaa muita nuoria ja mainostakaa projektia myös muissa lähialueen kouluissa. Voitte esimerkiksi hyödyntää meidän antamaamme esittely paperia vaikkapa sähköisessä muodossa.

11. 20. päivä huhtikuuta kääntäkää valonne pois ja olkaa ylpeitä, että juuri teidän koulunne ottaa osaa tähän kansainväliseen tapahtumaan ja vaikuttaa omalta osaltaan positiivisesti ilmastonmuutokseen.

Ohjeet opettajille

Me ja projektin onnistuminen riippuu paljolti teistä, sillä valojen sammuttaminen on vain yksi keinoista, joilla yritämme saada läpi viestiämme: "Meillä on mahdollisuus vaikuttaa ilmastonmuutokseen ja pienet valinnat voivat saada aikaan ison muutoksen. Pyydämme teitä antamana täyden panostuksenne tapahtumaan, sillä se kirjaimellisesti merkitsee koko maailmaa oppilailleenne.

1. Lukekaa esittely paperit sekä tuntisuunnitelma

- Jos olette jo lukeneet valmiiksi kaiken edellä mainitun, kerratkaa paperit läpi projektia edeltävänä päivänä, jotta olette varmasti perillä päivän kulusta.
- Kaikki paperit sisältävät yksityiskohtaista ja hyödyllistä informaatiota tapahtumasta ja ilmastonmuutoksesta.
- Kun luette tuntisuunnitelmaa, pitäkää mielessä, että sen tarkoituksena on vain opastaa teitä. Jos teillä on omia ideoita, miten haluaisitte esittää informaation oppilailleenne, rohkaisemme teitä tekemään niin. Olkaa luovia! Me pyydämme teitä kuitenkin liittämään kaiken antamamme informaation tuntinne sisältöön.

2. Pitäkää huolta, että oppilaat ovat myös tietoisia päivän kulusta.

- On erittäin tärkeää, että oppilaat tietävät, mikä Lights Out World on ja milloin se järjestetään.
- Voitte antaa oppilaille myös meidän yhteystietomme, jotta he voivat lähettää mahdollisia kysymyksiä tai ehdotuksia meille.

Email osoitteemme on lightsoutcanada@gmail.com

3. Antakaa palautetta ja kommentoikaa antamiamme materiaaleja!

- Kaikki palaute otetaan huomioon ja se auttaa meitä parantamaan tulevia suunnitteluja.
- Te olette opettaneet paljon kauemmin kuin me ja tiedätte luultavasti paremmin, miten tehdä se hyvin. Niinpä, mikäli teillä on omia ideoita, jotka luulette toimivan paremmin teidän luokassanne, me rohkaisemme käyttämään niitä. Lisäksi voitte antaa palautetta siitakin meille, jotta me voimme parantaa myös omia tuntisuunnitelmiamme. Meidän päätehtävämme on inspiroida oppilaita tekemään omia projekteja ja saada aikaan pienillä valinnoilla suuri muutos- ja kaikki apu on tarpeen.

4. OLKAA INNOSTUNEITA!

- Me haluamme, että kaikki osallistuvat oppilaat olisivat innoissaan projektista! Muistakaa, että jos te ette ole innoissanne, ei teidän luokkannekaan ole. Innokkuus on avainsana!
- Tämä on kansainvälinen tapahtuma ja tuhannet opettajat teidän lisäksenne auttavat omalta osaltaan pelastamaan maailmaa, joten teidän on syytä olla ylpeitä.

5. Levittäkää sanaa!

- Jos tiedätte, että jotkut kollegoistanne eivät ole vielä kuulleet tapahtumasta, tehkää palvelus heille ja selittäkää, mitä päivä pitää sisällään. Pitäkää myös rehtori tietoisena tapahtumasta.
- Lisäksi media ja muut koulut lähialueella voivat olla kiinnostuneita tapahtumasta.

Viimeiseksi, mutta ei vähäisimmäksi: Pitäkää hauskaa ja olkaa ylpeitä, että voitte olla vaikuttamassa omalta osaltanne ilmastonmuutoksen torjumiseen!

Tuntisuunnitelma opettajille

Käykää läpi luokkanne kanssa alla olevat konseptit ja aivoriihi aktiviteetit tuntienne alussa Lights Out-päivänä perjantaina 20. huhtikuuta.

Yleiskuva: Oppilaat saavat lisätietoa ilmastonmuutoksesta, sen vaikutuksista ja heidän vaikuttamismahdollisuuksistaan. Tämän jälkeen he voivat jakaa omia mielipiteitään ystäviensä ja vanhempiansa keskuuteen ja alkaa tehdä pieniä muutoksia elämässään, jotka vaikuttavat positiivisesti ilmastonmuutokseen. Jos sinä et usko, että ilmastonmuutos on meidän (ihmisten) aiheuttama ilmiö, vieraile näillä sivuilla, jotka kertovat uusimmista ilmastonmuutos uutisista: www.climatewire.net tai www.climatecrisis.net ja katso elokuva "An Inconvenient Truth", katsoaksesi, ovatko sinun mielipiteesi kenties vääriä.

Aiheita:

Tieteet- Keskittykää ilmastonmuutoksen ympäristöä koskeviin vaikutuksiin. Esimerkkinä voitte puhua ilmastonmuutoksen vaikutuksesta mm.

- Valtamerien pinnan nouseminen
- Kasvavien sulamisvesien määrä ja suolapitoisuuden laskeminen ja niiden vaikutukset mm. Golf virtaan (elintärkeä pohjoismaille)
- Muuttuvat lämpötilat ja sen vaikutukset meren ekosysteemiin ja luontoon mantereella
- vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen
- Virusten ja vaarallisten tautien leviäminen, esim. malaria
- Vieraile sivulla ilmasto.org ja www.bcsea.org/education/ saadaksesi lisää hyvää informaatiota

Humanistiset- Keskustelkaa ilmastonmuutoksen vaikutuksesta ekonomiaan ja politiikkaan. Esimerkkeinä voitte puhua ilmastonmuutoksen ja fossiilisten polttoaineiden sääntelyn vaikutuksesta mm.

- kuljetus (ja sitä kautta kaupankäynti)
- kehitysmaat ja ne maat, jotka ovat riippuvaisia öljystä tai siitä saatavista tuloista
- osakemarkkinat öljyn osuus ja uusiutuvien energianlähteiden kasvava merkitys
- maataloudesta riippuvien maiden talous
- Stern raportti on hyvä esimerkki taloudellisista vaikutuksista. HUOM: "Alentaaksemme meidän päästöjämmä siedettävämmälle tasolle, meidän tulisi maksaa vain 1% maailman GDP:stä, kun taas 100 vuoden kuluessa summa tulee nousemaan 20%." –Stern Report

Aika: "Taustatietoa ilmaston muutoksesta" vaatii n. 10 minuuttia, "koulun aktiviteetit" kuluttavat n. 20 minuuttia ja "energian säästämisvinkit" vievät aikaa n. 40 minuuttia. Me ymmärrämme, että aika on kallista, mutta loppujen lopuksi ilmastonmuutos on meihin kaikkiin vaikuttava asia, myös opiskeltaviin aineisiin.

Taustatietoa ilmastonmuutoksesta

Pääkohdat: (Keskustele)

- Mitä on ilmastonmuutos ja "global warming"?
- Miksi se tapahtuu?
- Mikä on ongelmana?
- Miten minä voin siihen vaikuttaa?

Vastaukset:

- **Ilmaston lämpeneminen** tarkoittaa hiljalleen tapahtuvaa, jatkuvaa maapallon lämpötilan nousemista, joka on yksi merkittävimmistä tekijöistä, jotka vaikuttavat ilmastonmuutokseen tänä päivänä.
- **Kun fossiilisia polttoaineita** poltetaan ja vapautetaan ilmaan, ne jäävät loukkuun maan ilmakehään. Kasvihuonekaasut päästävät auringonvalon läpi mutta estävän lämmön karkaamisen pois (kasvihuoneilmiö). Tämä nostaa merkittävästi maan lämpötilaa.
- **Se on ongelma**, koska sillä on negatiivisia vaikutuksia kaikkiin elämänaloihin maapallolla pienistä mikro-organismeista ihmisten elämiin. Tämä ilmaston lämpeneminen aiheuttaa:
 - napa-alueiden jää sulaa ja merenpinta nousee - asutusalueet rannikkoalueilla joutuvat uhatuksi
 - Suolapitoisuuden väheneminen valtamerissä (veden laimeneminen kasvavien sulamisvesien takia) – ekosysteemi on uhattuna
 - lämpötilan nousu valtamerissä - jopa muutaman asteen muutos lämpötilassa voi tuhota koko ekosysteemin!
 - äärimmäiset sääilmiöt (hurrikaanit, epätavalliset vaihtelut kesä- ja talvisäissä). Viimeaikaiset hurrikaanit ja muut epätavalliset sääilmiöt ovat seurausta ilmastonmuutoksesta.
 - Riippumatta ammatistasi tai asuinpaikastasi, ilmastonmuutos vaikuttaa meihin kaikkiin.
- **Sinä voit saada aikaan muutoksen!** Pääsemällä eroon pahoista tavoistasi (valojen jättäminen tyhjiin huoneisiin jne.) ja tekemällä pieniä muutoksia

rutiineihisi voit säästää paljon: taloudelliset hyödyt ovat nähtävissä heti ensi kättelyssä ja mikä tärkeämpää, sinun ponnistelusi kasvihuonekaasujen vähentämiseksi laskettuna yhteen muiden ihmisten ponnisteluihin voi saada aikaan merkittäviä muutoksia

Tiesitkö? Korvaamalla tavallisen lampun loistelampulla voit vähentää 105 kiloa hiilidioksidipäästöjä vuodessa. (WWF, <http://www.ibuydifferent.com/whatsthedeal/lightbulb.pdf>)

Muista, että voitte lisäksi suunnitella omia projektejanne! (Katso energian säästövinkit)

Maailmanlaajuiset ilmiöt: Ilmaston lämpeneminen vaikuttaa ihmisiin kaikissa maissa jokaisessa maanosassa. Sankasti asutetuissa ja monissa kehittyneissä maissa ilmastonmuutoksella on kuitenkin vielä tuhoisammat seuraukset. Meillä on velvollisuus pienentää meidän kulutustamme vähentääksemme vakavia seurauksia, jotka tulevat sukupolvet joutuvat kohtaamaan.

Tiesitkö? Keskiverto ihminen Pohjois-Amerikasta kuluttaa enemmän **6 kuukaudessa** kuin kehitysmaista kotoisin oleva ihminen **koko elämänsä aikana**.

Pohjoisnapa tulee olemaan jäätön alue 2050-lukuun mennessä.

Meren pinnan on ennustettu nousevan **6 metriä** seuraavan **100 vuoden kuluessa**. Tämä tulee aiheuttamaan monien kaupunkien kuten Vancouverin, New Yorkin, Shanghaiin, Calcuttan ja Venetsian hautautumisen veden alle ja pakottaa **100 miljoonaa ihmistä muuttamaan kotiseudultaan**. Entä missä sinä asut? Mikä vaikuttaa sinun asuinseutuusi?

Energian säästövinkeistä ja oppilaiden omat aloitteet:

- Käytä tervettä järkeä: käännä valot pois tyhjiä huoneista ja vältä turhaa valojen käyttöä
- Käytä loistevalaisimia standardilamppujen sijasta. Ne kestävät 6-10 kertaa kauemmin ja vapauttavat vähemmän lämpöä (siten lisäävät myös turvallisuutta)
- Kun mahdollista, opiskele luonnonvalossa, sillä keinotekoisesta valosta on todistettu haittaavan opiskelijoiden oppimisprosessia
- Kierrättäkää pullot sekä tölkit myös koulussa – pulloista saadut rahat voitte käyttää vaikka koulun omaan projektiin tai oppilaskunnan hyväksi
- Pitäkää huolta, että kopiokoneet ja faksit ovat säädettyinä valmius- tai energiansäästötilaan.
- Säättäkää koulun lämmityslaitteet pienemmälle, kun rakennus on tyhjä. Voitte alentaa kulustanne jopa 99 kilogrammalla pelkästään pienentämällä lämmitystänne kolmella asteella!
- Tarkistakaa, että kotitalousluokkanne laitteet ovat energiaa säästäviä ja jos ne eivät ole, ottakaa tämä huomioon, kun joudutte seuraavan kerran hankkimaan uusia.
- Pitäkää huoli, että tietokoneet ovat suljettuina yön aikana. Tietokoneiden kuvaruudut on myös hyvä pitää pois päältä, kun koneet eivät ole käytössä. Sulkemalla koneen yön ajaksi, voit säästää lähes 40 euroa vuodessa!
- Tarkastakaa ikkunat ja ovet mahdollisten rakojen varalta. Lämpöä saattaa karata talvikuukausien aikana, mikäli uloskäynnit eivät ole kunnolla tiivistettyjä.
- Mikäli koulunne on koristettu valoilla esim. joulun aikaan, pitäkää huoli, että valot ovat vähän kuluttavia LED valoja.
- Mikäli koulullanne on ulkovalaistusta, tarkistakaa, että valoja käytetään vain tarvittaessa. (mikäli paikat ovat todella aurinkoisia, harkitkaa aurinkoenergian käyttöä)
- Varmistakaa, että hananne eivät tipu turhaan vettä!
- Järjestäkää ”valojen valvojat” (oppilaat), jotka varmistavat, että valot ovat pois päältä, kun huoneita ei käytetä
- Muuta luontoa säästäviä asioita: KIERRÄTYS!! (paperi, biojätteet, lasi, tölkit). Järjestäkää oppilaskunnan oma kirpputori, jossa voitte myydä vaikkapa koulukirjojanne, joita ette enää tarvitse. Kierrättäkää kopioituja papereita, tulostakaa molemmille puolille ja selvittäkää, mikäli voisitte alkaa käyttää uusiopaperista valmistettua tulostinpaperia valkoisen sijaan (joissain tapauksissa halvempaa)

Energian säästövinkkejä kotona

- Olkaa huolehtiviaisia valojen ja muiden sähkölaitteiden kuten television pois päältä kytkemisestä, kun ette käytä huoneita/laitteita.
- Korvata standardilamput säästävimmällä vaihtoehdoilla esim. halogeeneilla.
- Kierrätä tölkit, pullot, paperi, biojätteet, kartonki, metalli ja muovit aina kun mahdollista.
- Hyödynnä kompostia, jos mahdollista
- Vähennä lihan syöntiäsi – Lihan kuljetus ympäri maailmaa aiheuttaa valtavia hiilidioksidipäästöjä. Vähennä lihan syöntiä/suosi suomalaista niin vähennät päästöjä
- Kierrätä vaatteet ja muut hyödylliset tavarat – Vaatteiden kustamoinnilla voi saada aikaan ihmeitä ja kirpputorilla myymisellä voi ansaita hyvin taskurahaakin. Lisäksi useimmissa kaupungeissa on vaatteiden keräyspisteitä, jonne voi lahjoittaa ylimääräiset asusteensa. Rikkinäiset vaatteet kannattaa myös korjata ennen kuin ostaa täysin uusia – Kaikki, mikä voidaan uusiokäyttää vähentää teollista tuotantoa, kuljetustoimia sekä materiaalien käyttöä
- Irrota laitteet pistokkeista, kun et käytä niitä – vaikka laitteet olisivat kytketty pois päältä, ne kuluttavat silti 5 % talouksien kokonaiskulutuksesta, mikäli ne ovat kytkettyinä pistokkeisiin
- Pese vaatteesi kylmällä vedellä, sillä kuuma vesi ei ole yleensä edes tarvittavaa. Pese myös vain täysiä koneellisia.
- Hyödyntäkää uunin jälkilämpö
- Älä avaa turhaan kylmälaitteita tai pidä niitä avonaisina – Energiaa kuluu juuri eniten siinä vaiheessa, kun kylmälaitteen ovi avataan

Kestävän kehityksen mukainen kuljetus

Kuljetustoimet aiheuttavat 48 % **pää ilmansaasteista**. Vähennä omaa osuuttasi tästä ja käytä bussia, metroa tai muuta julkista kulkuvälinettä. Kimppakyydit, pyörällä tai kävellen liikkumisella voit vähentää myös päästöjä. Nuo kaikki ovat tärkeitä keinoja vähentää autojen määrää teillä ja samalla niiden tuottamia päästöjä. Mikäli käytät autoa, pidä huoli, että renkaasi ovat täydet ja että autosi ei kanna turhaan ylimääräistä painoa.

On myös tärkeää tehdä sinun kaupungista jalankulkua ja pyöräilyä suosiva ympäristö. Pyydä kaupunkiasi/ kuntaasi:

- Pitämään jalkakäytävät kunnossa yleisille paikoille
- Pitämään yllä lenkki- ja pyöräilypolkuja
- Pitämään huolta turvallisuudesta risteyksistä ja suojaiteista
- Jäsjestämään ulkoilutapahtumia kouluissa ja työpaikoilla
- Lisää ideoita voitte saada esimerkiksi YTV:n joukkoliikenne sivulta http://www.ytv.fi/FIN/seutu_ymparistotietoja/liikkuminen/etusivu.htmfor

Aktiveetteja koulussa

- Pitäkää oppilaitten aivoriihiä listataksenne eri kulutusalueita koskevat asiat, joita haluaisitte koulussanne parantaa. Esim. kierrätys
- Kartoittakaa kaikki epäympäristöystävälliset asiat koulussanne ja koettakaa keksiä niihin järkeviä ratkaisuja
- Pitäkää “ympäristöaiheinen huippukokous” (samankaltainen kuin malli-YK). Käykää katsomassa tämä sivusto: <http://serc.carleton.edu/introgeo/roleplaying/examples/globwarm.html>
- Tehkää jotakin kokeellista. Alla on useita englanninkielisiä internet-sivuja, joilta löytyy useita tiedeaiheisia kokeita, joita oppilaatkin voivat toteuttaa:

<http://www.starhop.com/Middle/GlobJar-7.pdf>
<http://ku-prism.org/resources/polar/warminglessons.html>
<http://www.juliantrubin.com/fairprojects/environment/globalwarming.html>
http://72.32.11.171/resources/tdc02/sci/life/eco/lp_co2globalwarm/index.html
<http://www.all-science-fair-projects.com/category121.html>

Vieraile näillä upeilla sivuilla saadaksesi lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen torjumisesta:

www.ymparisto.fi
www.ilmasto.org www.climatecrisis.net
<http://www.wwf.fi/ymparisto/ilmastonmuutos/>
www.adventureecology.com
www.climatechange.gc.ca/
www.globalwarming.org/article.php?uid=123
www.bcsea.org/education/
www.greenlearning.ca/

Käy vieraillemassa myös **Adventure Ecology**- nettisivu, josta löytyy lisätietoa nuorten kouluttamisesta ilmastonmuutoksen suhteen. www.adventureecology.com

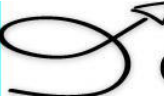
“Lights Out Canada is such a creative way to get young people thinking about, talking about and doing something about the biggest environmental threat facing our planet. Even without going to the lights out extreme everyone can help make a big difference on climate change though everyday decisions to reduce reliance on fossil fuels.”

- *Julia Langer, Director of the Global Threats Program, WWF-Canada*

Mikäli teillä on jotakin kysyttävää tai haluatte lisätietoja, älkää epäröikö ottaa meihin yhteyttä: lightsoutworld@gmail.com
Vierailkaa myös sivuillamme www.lightsoutcanada.org!

Many Thanks to Our Supporters:

BC hydro   **dreamnow.org**

black berrycreative
communications strategy & design

TP WEB
www.tpweb.ca